Asun Llorens: 'Si l'etapa de 0-3 anys es fa bé, tota la resta ja ve rodat'

Asun Llorens és una mestra d'escola bressol amb 50 anys d'experiència, els darrers 20 a l'escola bressol Valldoreix, on hi va arribar després de moltes substitucions per diferents escoles bressol municipals. S'ha jubilat en plena pandèmia i amb 68 anys. Amb ella parlem de l'evolució de l'educació de 0 a 3 anys i de la importància d'aquesta etapa educativa per al creixement de les criatures.

No s'hauria imaginat mai que la seva carrera s'acabaria en un any com el que hem viscut durant el 2020, oi? Com va ser acabar d'un dia per l'altre?
No m'ho imaginava, no. Ja duia temps pensant-ho, perquè la veritat és que em sabia molt greu haver-ho de deixar, però no em pensava que fos d'aquesta manera.

I com va ser per a vostè? Com ho va viure?
En principi ho vaig viure de manera esglaonada perquè quan a nosaltres el 12 de març ens van dir "cap a casa tothom", ens vam pensar que era (parlo amb plural perquè jo crec que tothom ens ho vam pensar) qüestió de dies. Després ja la cosa es va anar allargant, després el Departament d'Ensenyament va dir que la gent més gran de 60 i els que teníem alguna patologia prèvia, que podíem tenir un risc afegit, doncs ja em van fer la valoració a riscos laborals i clar llavors ja en comptes d'incorporar-me el dia 8 de juny, vaig passar a estar de baixa.

La seva vinculació amb les criatures va començar d'hora, als 18 anys... Creu que és una feina que només pots fer per vocació?
Jo crec que sí, però també penso que a vegades pots començar sense la vocació i adonar-te'n més tard. Jo per exemple, quan vaig començar a estudiar volia fer medicina i no havia pensat ser mestra d'escola bressol i a mi la vocació em va venir després. Sincerament, em va venir d'una manera molt forta, quan vaig començar a les escoles bressol municipals de Sant Cugat. Vaig començar a l'escola bressol El Niu, a Mira-sol, i després vaig estar fent substitucions a La Mimosa, molt esporàdicament a La Gargot i ja, finalment, a Valldoreix, on després ja em vaig quedar.

Com va ser això que la vocació li vingués més tard?
Va ser anar adquirint un coneixement. Jo tenia 18 anys, no havia treballat mai, no tenia ni la més remota idea del que era estar amb criatures d'aquesta edat i clar el primer any em van posar amb 24 nens de 2 anys per mi sola 9 hores al dia i està clar que per molt bona voluntat que tingués, no tenia experiència i em sobrepassava. Tot i així, vaig estar un any i després ja vaig veure que m'agradaven les criatures, que era una cosa que no havia pensat mai de fer, i vaig estudiar puericultura perquè en aquell moment era l'única titulació oficial que hi havia.

I com és treballar amb criatures tan petites?
Depèn moltíssim de les condicions que tinguis. Per a mi és importantíssim. Jo vaig treballar en la primera etapa a l'escola privada (no sé com funciona actualment) i era bonic, però et sobrepassava la feina perquè no tenies cap tipus d'ajuda, treballaves moltes hores seguides (només teníem 10 minuts per dinar i dinàvem com i on podíem). Quan vaig plegar estava embarassada de 9 mesos i tenia 40 nens d'1 a 3 anys i érem 2 persones

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/154656.html

Copyright 2024 Cugat.cat

Les condicions són molt importants. Tot i així, teníem estones per adonar-nos que les criatures són el millor del món. Després amb les condicions bones de treball ja és un gaudi, és jugar, per a mi, jugar i anar agafant coneixement del món de les criatures que és magnífic.

Com ha canviat el món de les llars d'infants? Quan va començar que se'n deien "guarderies" i "parvularis", a les escoles bressol actuals...
Abismal, abismal, perquè al començament era com tu bé dius, eren "guarderies". Era simplement cuidar nens. Encara vaig poder estar a una (abans d'entrar a les escoles bressol municipals) durant 5 anys que tenien una lleugera idea del que era Maria Montessori perquè l'àvia de la directora havia treballat a l'escola Montessori, i va venir cap aquí amb uns quants coneixements, però allò va anar derivant perquè, està clar, que amb tantes criatures i tan poques persones per estar amb elles, és que no podies donar l'abast. Era simplement cuidar, alimentar, dormir, cuidar i escampar els nens pel jardí, que està molt bé si hi ha jardí, però la diferència va ser abismal. Vas tenint més coneixements i els nanos t'ho ensenyen, gairebé diria, tot. Si els escoltes i estàs amb ells t'ho ensenyen tot.

Quan comença a canviar això? Com va ser el canvi?
El meu pare havia estat mestre de l'Escola del Mar, a la República, i com el meu pare me n'havia parlat molt, per a mi va ser una recuperació -al començament molt parcial i després ja cada cop més- del que havia estat l'escola catalana en temps de República, abans de l'època franquista. Jo vaig viure moltes coses que el meu pare ja m'ho havia explicat i que ja feien a l'escola. Crec que va ser una recuperació de tornar enrere i, de mica en mica, tornar a començar, focalitzant-ho tot en el nen. Per a mi el nen és el protagonista de l'educació. El mestre és un guia que està al costat sense intervenir o el mínim possible.

Per què és tan important l'educació en l'etapa de 0 a 3 anys?
És importantíssima. La veritat és que encara, avui en dia, no se li dona la immensa importància que té. Quan tu estudies i vas a la universitat et diuen que contemplen l'etapa de 0-6, però realment no és així. Es contempla l'etapa de 3-6, però l'escola bressol encara no se la contempla totalment com una etapa educativa. És escola bressol, i a molts llocs per sort és així, però encara des de fora (i no dic els pares, perquè els pares ho viuen diàriament i llavors se n'adonen) moltes vegades encara es conserva una mica aquella idea que estem guardant criatures. Es va valorant de mica en mica, però l'etapa de 0-3 jo penso que encara necessita que la gent la conegui més, les institucions i tothom. Per a mi és l'etapa més important. Si es fa bé aquesta etapa de 0-3 doncs tota la resta ja ve rodat. El nen adquireix moltíssims coneixements perquè està en un moment que s'està desenvolupant, però, de quina manera!, molt ràpidament, i per a mi és la millor etapa.

Ha estat molts anys vinculades i a Sant Cugat sí que és una etapa que s'ha cuidat molt.
Per això he dit sempre la sort que vaig tenir, primer a prendre la decisió tan bona de portar els meus fills a l'escola bressol El Niu perquè hi vivia al carrer de sota. Allà va ser quan em vaig adonar, en la meva etapa de mare, de la importància que tenia l'escola bressol. Em vaig adonar que no tenia res a veure i aquí va venir quan després vaig dir que volia entrar a fer substitucions a les escoles bressol municipals de Sant Cugat.

Fa molts anys que s'hi has dedicat i a part ets mare i àvia. Com creu que són ara les criatures?
Puc parlar més que res pel que he viscut jo a les escoles que he estat i, sobretot, a l'escola bressol de Valldoreix que és on vaig estar fins a l'últim dia. Sempre els hi deia entre cometes als pares: "els nens a l'escola són els reis del mambo". És el protagonista total i com que té oportunitat de fer descobriments per ell sol, el que més anhelem nosaltres és que tinguin autonomia total, que els nanos tinguin criteri. Els anem ajudant perquè abans de fer una activitat la penses per a ells i ell no és conscient que està aprenent, sap que està jugant, s'ho passa bé, es distreu molt, però no s'adona que està aprenent moltíssim perquè nosaltres sí que tenim uns objectius pensats per a cada activitat. Tots els moments són educatius: quan surten al jardí, quan

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/154656.html

Copyright 2024 Cugat.cat

dinen, berenen, dormen... tots els moments són educatius. Sempre estan aprenent. La gran diferència és que les criatures ara són felices a l'escola perquè la consideren com el seu primer club, el primer lloc on pertanyen a una societat.

La capacitat de decisió que tenen actualment les criatures, però, no s'ha de confondre amb posar límits...
Posar límits és molt important. Els nanos saben molt bé quan els hi estàs posant un límit. Ho entenen de seguida. Els límits són necessaris perquè ells tinguin seguretat. Ells han de saber fins on poden anar i estem per deixar-los tirar endavant i anar-se sentint bé, però també al mateix temps posant límits. L'infant necessita saber fins on pot arribar i si se li posa clar, que no vol dir escridassant, doncs ells ho tenen clarissim. Ho intentarà de nou i tornarà a veure que se li diu que no, i no cal dir-li massa vegades, ells són molt intel·ligents, de seguida ho entenen.

A vegades parlant amb mestres em comenten que la part més difícil no és la relació amb les criatures, sinó amb les famílies. Com ho veu?
Per a mi la relació amb les famílies en l'etapa de l'escola bressol és molt agraïda. Sí que és veritat que en alguns casos és potser difícil -però ho entenc- perquè clar l'escola bressol és l'etapa on els pares es desprenen per primera vegada del seu fill o filla i el deixen en mans d'altres persones que no són ni la família, ni amics, ni coneguts, simplement, unes desconegudes que acullen el seu fill, i amb qui estaran moltes hores cada dia. És normal, molt normal, que al començament, entre la por, tristor i inseguretat, tinguin una mena de desconfiança perquè no coneixen aquella persona. A l'escola bressol hi ha moltes oportunitats de parlar amb les famílies. El contacte és diari i això va fent que se sentin segurs.

Es va jubilar amb 68 anys a finals de l'any passat, una edat no massa habitual en el teu ofici, s'hagués jubilat més tard, fins i tot, si no hi hagués hagut pandèmia?
(riu) Doncs aviam, jo és que em vaig haver de posar una data final perquè em trobava bé, la veritat és que no em cansava, amb les criatures s'està tan bé...és magnífic i jo encara sentia que podia donar més, però també arriba un moment que dius "estic molt bé aquí, però també tinc una edat...". De broma, a les meves companyes els hi deia "nenes que no vull arribar aquí amb 70 anys treballant" (riu). Jo també haig de ser àvia de les meves netes i hi ha moltíssima gent jove molt vàlida que està esperant per entrar. En certa manera, perquè ha sigut una etapa molt dolorosa per a tothom, però a mi (la pandèmia) em va ajudar perquè, sense adonarme'n, ja estava fora, ja havia plegat de treballar. Quan ens van dir "tothom cap a casa" no sabia que seria el meu darrer dia de feina. Ha estat una etapa que l'he gaudit moltíssim. Això fa que el moment que ho deixes, ja no et sap tan greu perquè ho has gaudit "a tope" i et quedes amb els records.

Quan recordes la teva feina, ara que ja han passat uns mesos, què és el que més t'agradava?
Dins el món de l'escola bressol, a part de les criatures i les famílies, hi ha l'equip de mestres amb qui comparteixes el dia a dia i moltíssimes coses perquè estàs a l'aula amb una altra companya i hi ha molta convivència. La veritat és que és una immensa sort poder-ho fer. L'equip és molt important perquè sents el seu suport quan alguna cosa no et va bé, quan sents orgull per alguna cosa et sents animada també. Una vegada una companya em va dir "aquí som com una gran família" i és veritat i això també és importantíssim. Són els 3 punts que penso que fan que tu estiguis gaudint moltíssim de la teva feina. La part del dia a dia que més m'agradava era el moment de les activitats perquè estàs tant en compenetració amb els nanos...i veure la seva il·lusió i els descobriments que fan perquè en aquesta etapa cada dia fan tants descobriments...i tu et sents una mica nen perquè gaudeixes dels seus descobriments i és el millor que podem tenir, compartir amb ells aquests moments de descobriments.

Asun Llorens fent una activitat a l'Escola Bressol Valldoreix, un dels moments que més anyora / Foto: Cugat Mèdia

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/154656.html

Copyright 2024 Cugat.cat

Ho enyora?
(riu) Ara que n'estic parlant m'estic emocionant. L'altre dia estava mirant fotografies i, ho enyoro...? En tinc molt bon record, ara jo sola m'estic emocionant...però al mateix temps penso que totes les etapes de la vida les hem de viure i jo ara estic començant una que no en sabia res tampoc i també estic fent descobriments, però sí la veritat és que hi ha moments que sí (ho enyoro) i quan passo per davant l'escola i veig les mestres ajupides amb els nanos compartint... recordo quan jo tenia aquesta sort.

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/entrevista/154656.html

Copyright 2024 Cugat.cat